

Latvijas Kultūras akadēmijas aģentūras “Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža”

ĒTIKAS KODEKSS

Preambula

Latvijas Kultūras akadēmijas aģentūras “Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža” (turpmāk – Koledža) ētikas kodeksa mērķis ir veicināt Koledžas misijas un vīzijas – starptautiski atpazīstamas augstākās profesionālās izglītības iestādes kultūras jomā Latvijā, tālākizglītības un profesionālo kompetenču centra, kas veicina uz kvalitāti orientētas kultūrizglītības attīstību visā Latvijā, sasniegšanu.

Ētikas kodeksa uzdevums ir rosināt Koledžas studentu, mācībspēku un darbinieku godprātīgu, taisnīgu un profesionālu uzvedību un savstarpējo komunikāciju.

Ētikas kodekss ietver ētiskas uzvedības pamatprincipus un normas, kurus Koledžas studenti, mācībspēki un darbinieki ievēro savstarpējā sadarbībā, studiju procesā un attiecībās ar Koledžu.

I Vispārējās ētikas pamatprasības

1. Ikviens Koledžas students, mācībspēks un darbinieks:

- 1.1.** pēc labākās sirdsapziņas un godprātīgi pilda savus pienākumus un uzņemtās saistības, atzīst savas kļūdas un labo tās. Ir gatavs atbildēt par savu rīcību un tās izraisītajām sekām;
- 1.2.** rūpējas par Koledžas reputāciju, nepieļaujot rīcību, kas dara kaunu Koledžai un grauj tās prestižu; saglabā un vairo Koledžas tradīcijas;
- 1.3.** saudzē Koledžas īpašumu, taupa Koledžas rīcībā esošos resursus;
- 1.4.** uztur cieņpilnas savstarpējās attiecības ar Koledžai piederīgajiem, tās partneriem un viesiem. Veido Koledžā tolerances, uzticamības, taisnīguma, atklātības un atbildības atmosfēru;
- 1.5.** vienlīdzīgi attiecas pret visiem Koledžai piederīgajiem, Koledžas partneriem un viesiem. Vēršas pret jebkādu diskrimināciju pēc rases, nacionālās piederības, reliģijas, atšķirīgas kultūras, sociālā statusa, politiskās pārliecības, dzimuma, vecuma, seksuālās orientācijas u. c. pazīmēm;
- 1.6.** ar savu rīcību vai bezdarbību nenodara ļaunumu citiem Koledžai piederīgajiem un sadarbības partneriem; attiecībās ar līdzcilvēkiem nepieļauj izsmieklus, ļaunu ironiju, iebiedēšanu un augstprātību;
- 1.7.** aizstāv domas, runas un viedokļu paušanas brīvību, neizmanto to ļaunprātīgi un savtīgos nolūkos;
- 1.8.** vēršas pret jebkādam korupcijas izpausmēm Koledžā un informē Koledžas vadību vai kompetentās iestādes par ikvienu šādu gadījumu;
- 1.9.** neizmanto ļaunprātīgi Koledžas studentu, mācībspēku un darbinieku nezināšanu un kļūdas;

1.10. veicina konstruktīvu un atklātu kritiku - norādot uz trūkumiem, izvairās no rupjiem un cieņu aizkarošiem apvainojumiem un neslavas celšanas. Kritikā nepieļauj personīgo attiecību kārtošanu, bet balstās uz faktiem, tos godprātīgi interpretējot un korekti izmantojot argumentācijā;

1.11. respektē citu cilvēku privātās dzīves konfidencialitāti;

1.12. papildina zināšanas un attīsta prasmes savas profesionālās darbības jomā, ētikā un saskarsmē ar līdzcilvēkiem.

II Koledžas studentu ētikas pamatprasības

2. Papildus Ētikas kodeksa I nodaļā minētajam, ikviens Koledžas students:

2.1. godprātīgi, patstāvīgi un atbildīgi apgūst studiju programmu atbilstoši studiju plāna noteiktajām prasībām un termiņiem;

2.2. studiju procesā patstāvīgi apgūst izvēlēto studiju programmu – tai skaitā:

2.2.1. noteiktā kārtībā un laikā apmeklē nodarbības, piedalās praksēs, patstāvīgi kārto noteiktās ieskaites, eksāmenus un citus pārbaudījumus;

2.2.2. neuzdod par saviem citu personu sagatavotus darbus vai to daļas (fragmentus, risinājumus);

2.2.3. nepieļauj ieskaišu, eksāmenu kārtošanu, prakses atskaišu, kursa darbu vai projektu u.c. pārbaudījumu rakstīšanu vai kārtošanu citu studentu vietā;

2.2.4. pārbaudījumos neizmanto mācībspēka neatļautus materiālus;

2.2.5. nepieļauj un vēršas pret plaģiātismu – citu personu ideju, frāžu, teikumu vai teksta fragmentu izmantošanu bez atbilstošas atļaujas vai pienācīgam atsauksmēm;

2.2.6. veic visus individuālos darbus patstāvīgi, nepieļaujot plaģiātismu – citas personas radošās darbības rezultātu paušanu savā vārdā;

2.3. ciena Koledžas mācībspēku darbu – izslēdz nodarbību laikā mobilos tālruņus un citas ar nodarbību nesaistītas ierīces; ar savu rīcību, attieksmi un uzvedību netraucē nodarbību un pārbaudījumu norises gaitu;

2.4. publiski vērtējot mācībspēku un darbinieku darbu, ievēro objektivitāti;

2.5. nebojā un nepieļauj, ka citi bojā Koledžas telpas, inventāru, teritoriju un apstādījumus;

2.6. ievēro valodas un dialoga kultūru. Nepieļauj rupjību un necenzētu vārdu lietošanu saskarsmē;

2.7. ievēro elementāros uzvedības kultūras un etiķetes noteikumus.

III Mācībspēku ētikas pamatprasības

3. Papildus Ētikas kodeksa I nodaļā minētajam, ikviens Koledžas mācībspēks:

3.1. rūpējas par to, lai ar savu pedagoģisko un akadēmisko darbu un ieguldījumu veicinātu Koledžas prestiža un reputācijas celšanu Latvijā un starptautiskā līmenī;

3.2. respektē kolēģu un studentu individualitāti, sekmē personības izaugsmi, talantu un spēju atraisīšanos un attīstību;

3.3. augsti vērtē gan savu personīgo, gan savas profesijas godu un reputāciju; izvairās no morālā ziņā divdomīgām situācijām un rīcības, kas neatbilst vispārpieņemtajām uzvedības normām un var atstāt negatīvu iespaidu uz mācībspēka tēlu un Koledžu kopumā;

3.4. paškritiski vērtē savas zināšanas un pedagoģiskās prasmes, pastāvīgi pilnveido savu profesionālo sniegumu;

3.5. ir korekts pret Koledžas vadību, kolēģiem un studentiem; nodrošina vienlīdzīgas iespējas un prasības visiem studentiem savos mācību priekšmetos;

- 3.6.** izvairās no darbībām, kas varētu mazināt studentu cieņu un respektu pret citiem mācībspēkiem, Koledžas administrāciju un darbiniekiem;
- 3.7.** neuzdod savus personīgos uzskatus par Koledžas vai struktūrvienības viedokli;
- 3.8.** izvairās no neauglīgiem un nevajadzīgiem strīdiem, ir iecietīgs un laipns. Domstarpības un konfliktus risina konstruktīvi, bez personīgiem apvainojumiem. Cenšas panākt visu iesaistīto pušu interešu saskaņošanu, ievēro vienlīdzības un nediskriminācijas principus un neielaižas morālos kompromisos;
- 3.9.** ir koleģiāls un lietišķs, neizceļot un nenoniecīnot ne sevi, ne citus;
- 3.10.** par savām prasībām studija kursa nokārtošanai informē, uzsākot studiju priekšmetu pasniegšanu. Ja prasībās gaidāmas izmaiņas, par tām informē savlaicīgi, vienmēr pamatojot izmaiņu nepieciešamību;
- 3.11.** nepieprasa un nepieņem nelikumīgu samaksu vai jebkāda veida pakalpojumus no studentiem par apmācību un konsultācijām;
- 3.12.** neuzdod par savām studentu radītās oriģinālās idejas un neizmanto tās bez norādes uz idejas autoru;
- 3.13.** ir taisnīgs, vērtējot studentu mērķus un nodomus, izmantotos līdzekļus un sasniegtos rezultātus;
- 3.14.** bez pavisības un tendenciozitātes, atbildīgi un objektīvi vērtē studentu zināšanas un darbus. Pieļauj, ka studentiem var būt iebildes pret vērtējumu, paredz un nodrošina apelācijas iespējas;
- 3.15.** nepieļauj savtīgu vai ļaunprātīgu sava amata stāvokļa un privilēģiju izmantošanu attiecībās ar Koledžas studentiem, kolēģiem un darbiniekiem;
- 3.16.** nodarbību un konsultāciju laikā studentu auditorijā neveic nekādu politisku un reliģisku vai antireliģisku aģitāciju;
- 3.17.** ar savām zināšanām, rīcību un stāju vienmēr rāda studentiem ētiskas uzvedības piemēru, apliecinot Koledžas ētikas kodeksa nozīmi studiju procesā un ikdienas dzīvē.

IV Darbinieku un amatpersonu ētikas pamatprincipi

4. Papildus Ētikas kodeksa I nodaļā minētajam, ikviens Koledžas darbinieks un amatpersona:

- 4.1.** apzinās, ka no viņa darba ir atkarīgs kopīgais Koledžas veikums, panākumi un reputācija sabiedrībā - rīkojas profesionāli un atbildīgi, izmantojot savas zināšanas, prasmes, iemaņas un darba pieredzi, lai sasniegtu profesionāli visaugstāko rezultātu;
- 4.2.** ievēro darba disciplīnu. Darbā par primāro uzskata amata pienākumu pildīšanu. Darbu veic rūpīgi un apzinīgi, uzņemoties personīgu atbildību par savu darbību un tās sekām; regulāri papildina savas profesionālās zināšanas, izrāda pašiniciatīvu un izsaka savus priekšlikumus darba pilnveidošanai;
- 4.3.** ir lojāls attiecībās ar darba devēju, Koledžas vadību, tiešo priekšniecību un ievēro amatu subordināciju. Vienlaikus nebaidās izteikt konstruktīvu kritiku;
- 4.4.** pieņemot lēmumus, ņem vērā objektīvu un pārbaudītu informāciju, pamatojoties uz iegūtajiem faktiem un pierādījumiem, un rīkojas taisnīgi, ievērojot personu vienlīdzību likuma priekšā un neizrādot labvēlību vai nepamatotas privilēģijas kādai no tām;
- 4.5.** ir patstāvīgs un neatkarīgs savu pienākumu izpildē, norobežojas no personīgām interesēm un ārējās ietekmes (citu personu, politisku, reliģisku vai sociālu grupu interesēm, pakļaušanās sabiedrības protestiem vai bailēm no kritikas);
- 4.6.** pret visām Koledžas struktūrvienībām un tajās strādājošiem attiecas vienlīdzīgi, nodrošinot, lai resursi, pakalpojumi un iespējas būtu pieejami visiem, kam tie paredzēti;

4.7. ir pieklājīgs, laipns, izpalīdzīgs. Izturas ar cieņu pret visu profesiju pārstāvjiem, respektējot viņu veikto darbu, tiesības un pienākumus, nepieļauj kolēģu aprunāšanu un denuncēšanu;

4.8. aizstāv brīvu pieklūšanu informācijai, ievēro likumos un normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus informācijas saņemšanai un nodošanai; informāciju, kas darbiniekam kļuvusi zināma, pildot darba vai amata pienākumus, prettiesiski neizpauž vai neizmanto mērķiem, kas nav saistīti ar amata pienākumu veikšanu vai konkrētu darba uzdevumu pildīšanu;

4.9. vērsas pret jebkādam protekcijas un diskriminācijas izpausmēm darbinieku atlasē un kandidātu izvirzīšanā paaugstinājumam;

4.10. nepieļauj sadzīviskas ķildas un personīgu attiecību kārtošanu darba vietā un laikā.

V Interēšu konflikts

5.1. Koledžas darbinieks un amatpersona nepieņem dāvanas, materiālus labumus, pakalpojumus no personām, kuras kaut kādā veidā varētu ietekmēt viņa amata pienākumu izpildi, lēmumu pieņemšanu vai radīt interēšu konfliktu.

5.2. Darbinieks un amatpersona, veicot jebkādas pārrunas par iespējamu darījumu ārpus Koledžas, rīkojas godprātīgi un atbildīgi. Atsakās no tādu darba pienākumu veikšanas, kas saistīti ar savām, savas ģimenes un citu radnieku, kā arī draugu un paziņu personiskajām vai mantiskajām interesēm.

5.3. Darbinieks un amatpersona atsakās no dāvanu pieņemšanas jebkurā ar Koledžas darbu saistītā darījumā, nepieņem uzaicinājumu piedalīties pasākumā, ja pastāv aizdomas par iespējamu interēšu konfliktu vai Koledžas reputācijas mazināšanu.

5.4. Darbinieks un amatpersona ar savu tiešo vadītāju izvērtē visas interēšu konfliktu iespējas.

5.5. Darbinieks un amatpersona nedrīkst radīt situāciju, kurā ir finansiāli vai citādi atkarīgs no personām, kā rezultātā tas varētu ietekmēt viņa darba sniegumu.

5.6. Īstenojot personiskos darījumus, darbinieks un amatpersona rūpējas par Koledžas reputāciju, tāpēc atturas no iesaistīšanās jebkādos aizdomīgos darījumos.

5.7. Darbinieks un amatpersona amata stāvokli un informāciju, kas iegūta, pildot amata pienākumus, izmanto tikai Koledžas labā. Nav pieļaujama amata stāvokļa un valsts resursu izmantošana privāto interēšu risināšanā.

5.8. Darbinieks un amatpersona informē augstāku amatpersonu par jebkuru korupcijas izpausmi Koledžā.

5.9. Jebkurās sarunās par citu iespējamu darbavietu, kā arī stājoties jaunā amatā pēc darba tiesisko attiecību izbeigšanas ar Koledžu, darbinieks un amatpersona atturas no rīcības, kura var veicināt Koledžas amata ļaunprātīgu izmantošanu vai radīt aizdomas par interēšu konfliktu.

VI Ētikas kodeksa realizācija

6.1. Koledžas Ētikas kodekss ir pieejams visiem Koledžas studentiem, mācībspēkiem, darbiniekiem, amatpersonām un sabiedrībai. Tas ir brīvi pieejams Koledžas mājaslapā.

6.2. Ar Ētikas kodeksu tiek iepazīstināts ikviens Koledžas students, mācībspēks, darbinieks un amatpersona, kā arī visi tie, kas uzsāk studijas Koledžas vai stājas darba vai akadēmiskajās attiecībās ar Koledžu.

6.3. Ētikas kodeksa īstenošanu sekmē un uzrauga Ētikas komisija trīs cilvēku sastāvā, kuru apstiprina Koledžas direktors.

6.4. Ētikas komisija izskata sūdzības par šajā Ētikas kodeksā noteikto normu pārkāpumiem un pieņem lēmumu par ieteikuma sniegšanu Koledžas direktoram konkrēta gadījuma risinājumam.

6.5. Ikvienam Koledžas studentam, mācībspēkam, darbiniekam vai amatpersonai ir tiesības ar iesniegumu vērsties pie Koledžas direktora, Ētikas komisijas vadītāja vai tiešā studiju nodaļas vadītāja par šā Ētikas kodeksa iespējamo pārkāpumu.

6.6. Izvērtējot iesniegumā pausto, Ētikas komisija objektīvi noskaidro faktus un faktiskos apstākļus, ka arī iesaistīto personu viedokļus. Ētikas komisija primāri sadarbībā ar iesaistītajām personām var ierosināt veikt mediācijas procesu ar mērķi panākt iesaistītajām pusēm savstarpēji pieņemamu situācijas risinājumu.

6.7. Ja kāda no iesaistītajām pusēm nepiekrīt mediācijas procesam vai situācijas risinājumam, Ētikas komisija pieņem šā kodeksa 6.4. punkta noteikto lēmumu.